

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, י"א בכסלו תשע"ח
29 בנובמבר 2017
352/2017

סיבות מוות בישראל, 2015 Causes of Death in Israel, 2015

- סיבת המוות השכיחה ביותר בישראל בשנת 2015 - שאתות ממאירות (סרטן) ואחריה מחלות לב.
- שיעורי התמותה ממחלות זיהומיות עלו בעיקר בעשור האחרון, ומחלות אלה הפכו לגורם הפטירה השלישי בשכיחותו בשנת 2015, מעט לפני סוכרת.
- שיעורי התמותה ממחלות לב וממחלות כלי דם במוח ירדו ביותר מ-80% מאמצע שנות ה-70.
- שיעורי התמותה משאתות ממאירות (סרטן), ממחלת לב איסכמית וממחלות כלי דם במוח בישראל נמוכים יחסית למרבית מדינות ה-OECD.
- שיעור התמותה מסרטן קנה הנשימה, הסמפונות והריאה הוא השכיח ביותר מבין סוגי הסרטן בקרב גברים בישראל, ונמוך מאוד יחסית למדינות ה-OECD. שיעור התמותה מסרטן השד הוא השכיח ביותר מבין סוגי הסרטן בקרב נשים בישראל, וגבוה מאוד יחסית למדינות ה-OECD.
- שיעורי התמותה ממחלות זיהומיות, מסוכרת וממחלות כליה בישראל גבוהים מאוד יחסית למדינות ה-OECD.
- שיעור התמותה המתוקן מתאונות דרכים גבוה בקרב הערבים - פי 2.1 לעומת היהודים וברצח - פי 6.8 לעומת יהודים. לעומת זאת, בהתאבדויות השיעור המתוקן גבוה בקרב היהודים פי 3.7 לעומת הערבים.

לנתוני התרשימים

בשנת 2015 נפטרו בישראל 44,266 תושבים, שהם חצי אחוז מאוכלוסיית ישראל לאותה שנה. 50.4% מהנפטרים היו זכרים, ו-49.5% נקבות.

81% מהנפטרים היו מעל גיל 65 (מתוכם 66% היו מעל גיל 75 ו-38% היו מעל גיל 85). 6% מהנפטרים היו מתחת לגיל 45, 1.3% מהנפטרים (561) היו תינוקות עד גיל שנה.

עשר סיבות המוות השכיחות ביותר לשנת 2015 גרמו ל-72% מכלל הפטירות באותה שנה. כרבע (25.1%) מכלל הנפטרים נפטרו משאתות ממאירות (סרטן) ו-23.5% מכלל מחלות הלב וכלי הדם. ממחלות לב (ללא מחלות לב ראומטיות) נפטרו 14.4% מהנפטרים. ממחלות זיהומיות ומסוכרת נפטרו 5.7% מהנפטרים (כל אחת), וממחלות כלי דם במוח (שבץ מוחי) - 5.5% מהנפטרים.

לוח א - התפלגות סיבות המוות המובילות בישראל, 2015

סיבת המוות	מספר הפטירות	אחוז מתוך הסה"כ
כל השאתות הממאירות (סרטן)	11,117	25.1
מחלות לב	6,386	14.4
מחלות זיהומיות	2,539	5.7
סוכרת	2,524	5.7
מחלות כלי דם במוח (שבץ מוחי)	2,454	5.5
סיבות חיצוניות ¹	1,787	4.0
מחלות כליה	1,690	3.8
מחלות כרוניות של דרכי הנשימה התחתונות	1,337	3.0
דלקת ריאות	1,216	2.7
יתר לחץ דם	943	2.1
כל שאר המחלות	12,273	28.0
סה"כ	44,266	100.0

[לסדרות נתונים של שיעורי סיבות מוות גולמיים ומתוקננים לגיל משנת 1998 עד שנת 2015 \(כולל\).](#)

גברים ונשים

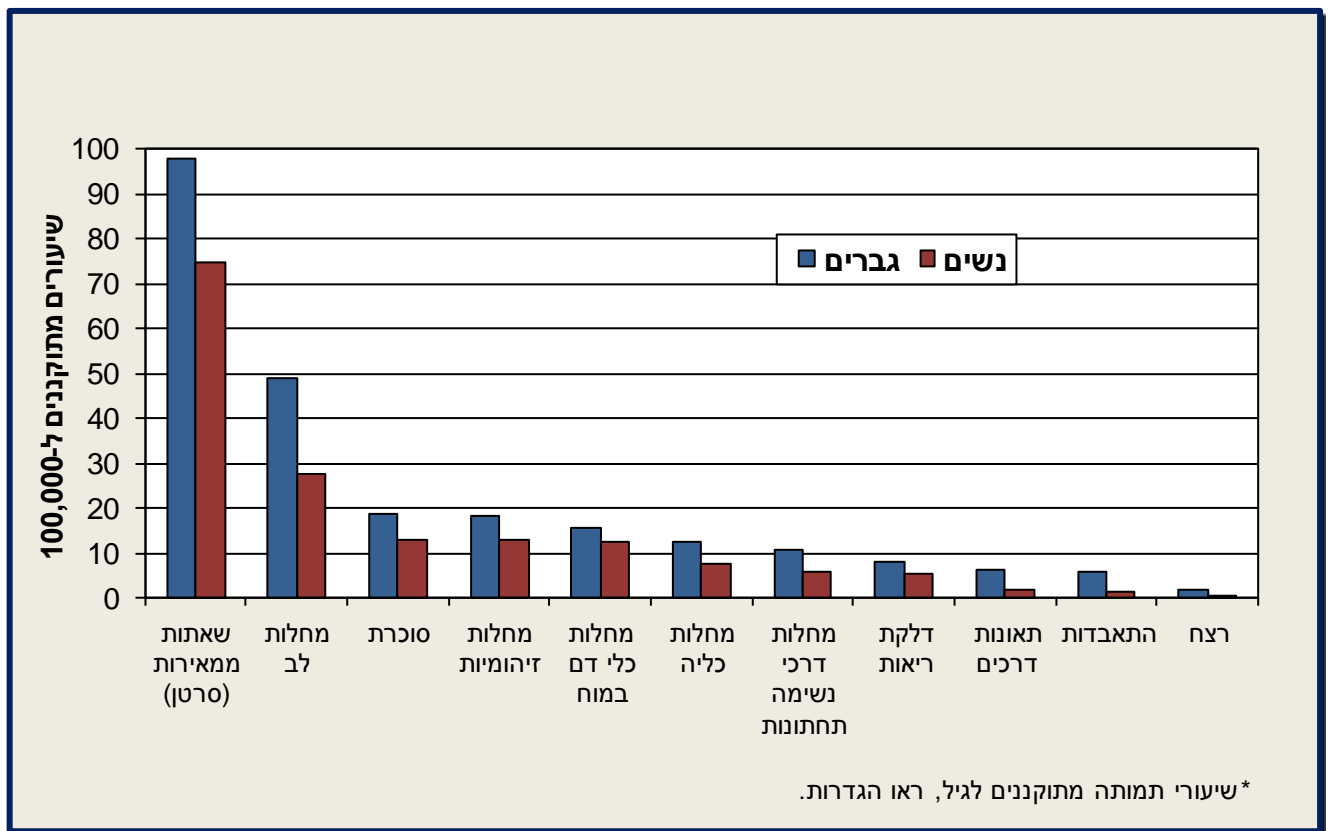
שאתות ממאירות ומחלות לב היו שתי סיבות המוות השכיחות בשני המינים. שאתות ממאירות גרמו ל-25.6% מהפטירות בקרב הגברים, לעומת 24.6% - בקרב הנשים. מחלות לב גרמו ל-14.8% מהפטירות בקרב גברים ול-14.0% מהפטירות בקרב נשים. סוגי הסרטן השכיחים ביותר בקרב הגברים היו: סרטן קנה הנשימה הסמפונות והריאה (23.9% מכל הפטירות מסרטן), סרטן המעי הגס החלחולת ופי הטבעת (11.1%), וסרטן הבלב (9.0%). סוגי הסרטן השכיחים ביותר בקרב הנשים היו: סרטן השד (20.9% מכלל הפטירות מסרטן), סרטן קנה הנשימה הסמפונות והריאה (12.5%) וסרטן המעי הגס החלחולת ופי הטבעת (10.5%). בקרב הגברים, סיבות המוות השלישית והרביעית בשכיחותן היו סוכרת ומחלות זיהומיות (5.5% מהפטירות בכל אחת). בקרב הנשים, סיבת המוות השלישית בשכיחותה הייתה מחלות כלי דם במוח (6.2% מהפטירות), ואחריה מחלות זיהומיות (6.0%) וסוכרת (5.9%). סיבות מוות חיצוניות¹ היו במקום החמישי בקרב הגברים ובמקום התשיעי בקרב הנשים.

שיעור התמותה המתוקנן לגיל² ב-2015 מסך כל הסיבות היה גבוה פי 1.5 בקרב גברים לעומת נשים. השיעורים המתוקננים גבוהים אצל גברים לעומת נשים מכל סיבות המוות העיקריות ובמיוחד במחלות לב ובמחלות כרוניות של

¹ סיבות מוות חיצוניות הן סיבות שאינן מחלות, וכוללות תאונות דרכים, תאונות אחרות, התאבדות, רצח וכדו'.

דרכי הנשימה התחתונות (פי 1.8) ובמחלות כליה (פי 1.6). בתמותה מסיבות חיצוניות הפערים גדולים במיוחד - בתאונות דרכים פי 3.2, בהתאבדות פי 4.1 וברצח פי 3.7 (תרשים 1).

תרשים 1 - שיעורי תמותה מתוקננים לגיל², לפי סיבות מוות נבחרות ומין, 2015

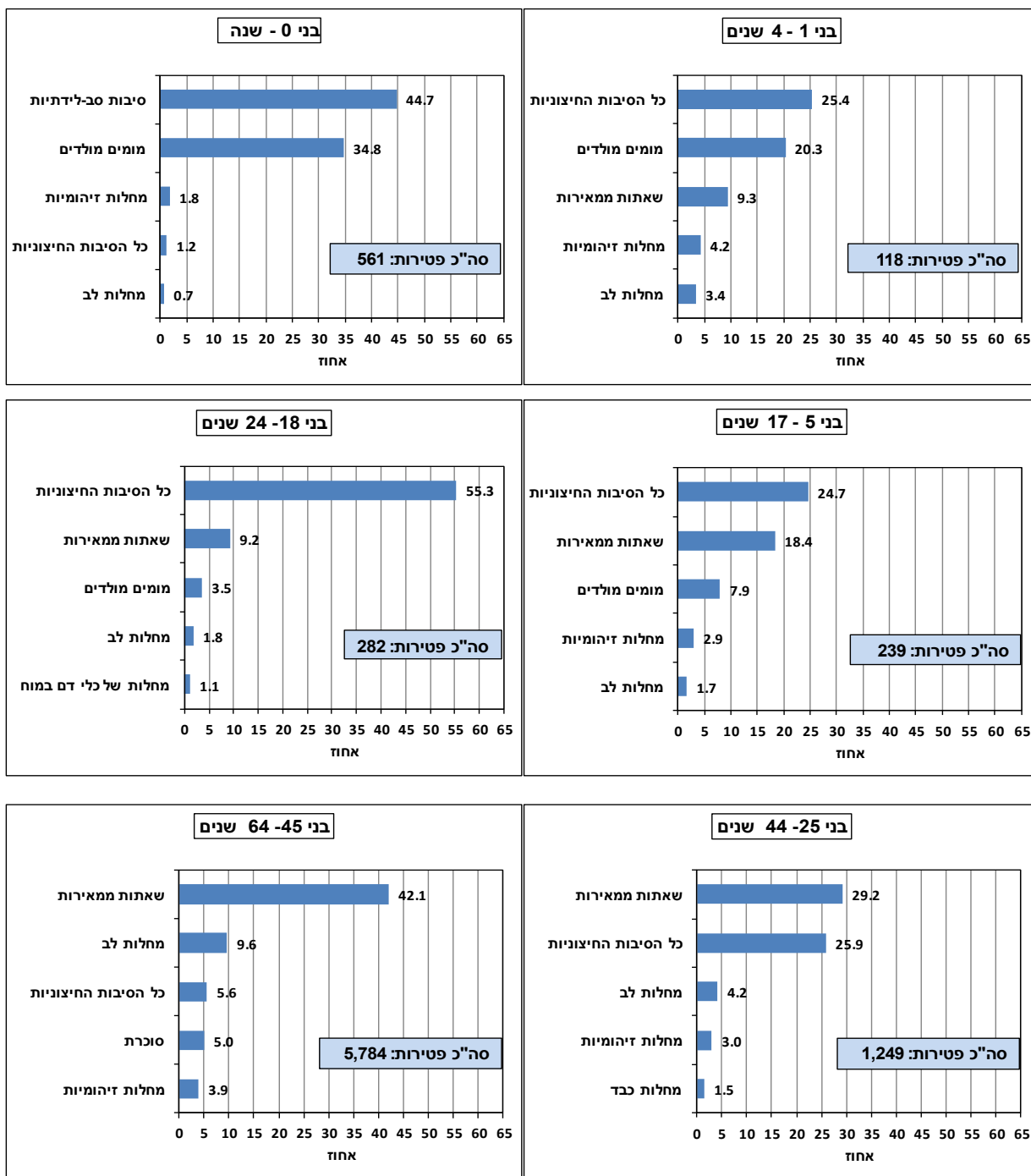
קבוצות גיל

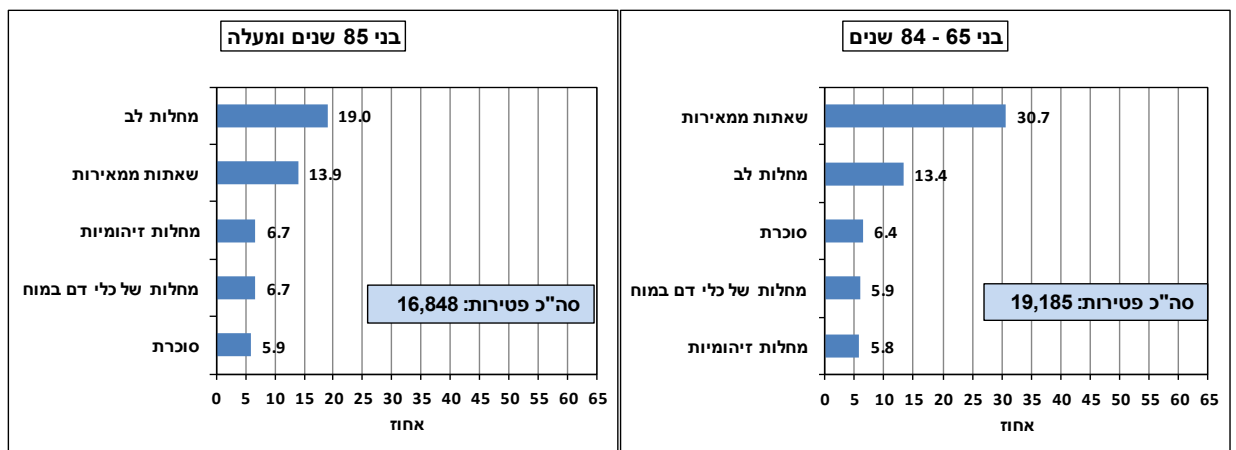
התפלגות סיבות המוות משתנה בהתאם לגיל (תרשים 2). בקרב תינוקות (עד גיל שנה) סיבות המוות השכיחות ביותר הן סיבות סב-לידתיות³ (44.7% מכלל הפטירות) ומומים מולדים (34.8%). בקרב פשוטות (בני 1-4 שנים) סיבות המוות השכיחות ביותר הן סיבות חיצוניות (25.4% מכלל הפטירות) ומומים מולדים (20.3%). בגילי הילדות (5-17 שנים) סיבות המוות השכיחות ביותר נגרמות מסיבות חיצוניות (24.7%) ומסרטן (18.4%). בקרב צעירים בני 18-24 מרבית הפטירות נגרמות מסיבות חיצוניות (55.3%). בקבוצת הגיל 25-44 סיבות המוות השכיחות ביותר הן סרטן וסיבות חיצוניות (29.2% ו-25.9%, בהתאמה). בקבוצות הגיל 45-64 ו-65-84, סיבת המוות השכיחה ביותר היא סרטן (42.1% ו-30.7%, בהתאמה), בקבוצת הגיל 85+ סיבת המוות השכיחה ביותר היא מחלות לב (19.0%).

² שיעור תמותה מתוקנן לגיל - שיעור תמותה המשקף את שיעור התמותה באוכלוסייה הנבדקת, אם התפלגות הגילים באוכלוסייה זו הייתה זהה לזו של אוכלוסיית התקן. תקנון לגיל מאפשר השוואה בין אוכלוסיות שונות הנבדלות בהרכב הגילים שלהן.

³ סיבות סב-לידתיות הן סיבות הקשורות לתהליך ההיריון והלידה ומתייחסות לילוד.

תרשים 2 - התפלגות 5 סיבות המוות המובילות (אחוז מכלל הפטרות לאותה קבוצת גיל) לפי קבוצות גיל, 2015

יהודים וערבים

התפלגות סיבות המוות שונה בין האוכלוסייה היהודית והאוכלוסייה הערבית בישראל (לוח ב). בעוד ששאתות ממאירות גורמות ל-25.3% מהפטירות בקרב יהודים, בקרב הערבים הן גורמות ל-21.1% ממקרי המוות. סוכרת, סיבת המוות השלישית בשכיחותה בקרב ערבים, מהווה 7.5% ממקרי המוות בקבוצת אוכלוסייה זו, לעומת 5.5% בקרב יהודים. חלק מההבדלים **בהתפלגות סיבות המוות** בין יהודים לבין ערבים נובעים מהבדלים בהתפלגות הגילים בין שתי האוכלוסיות - האוכלוסייה הערבית צעירה יותר.

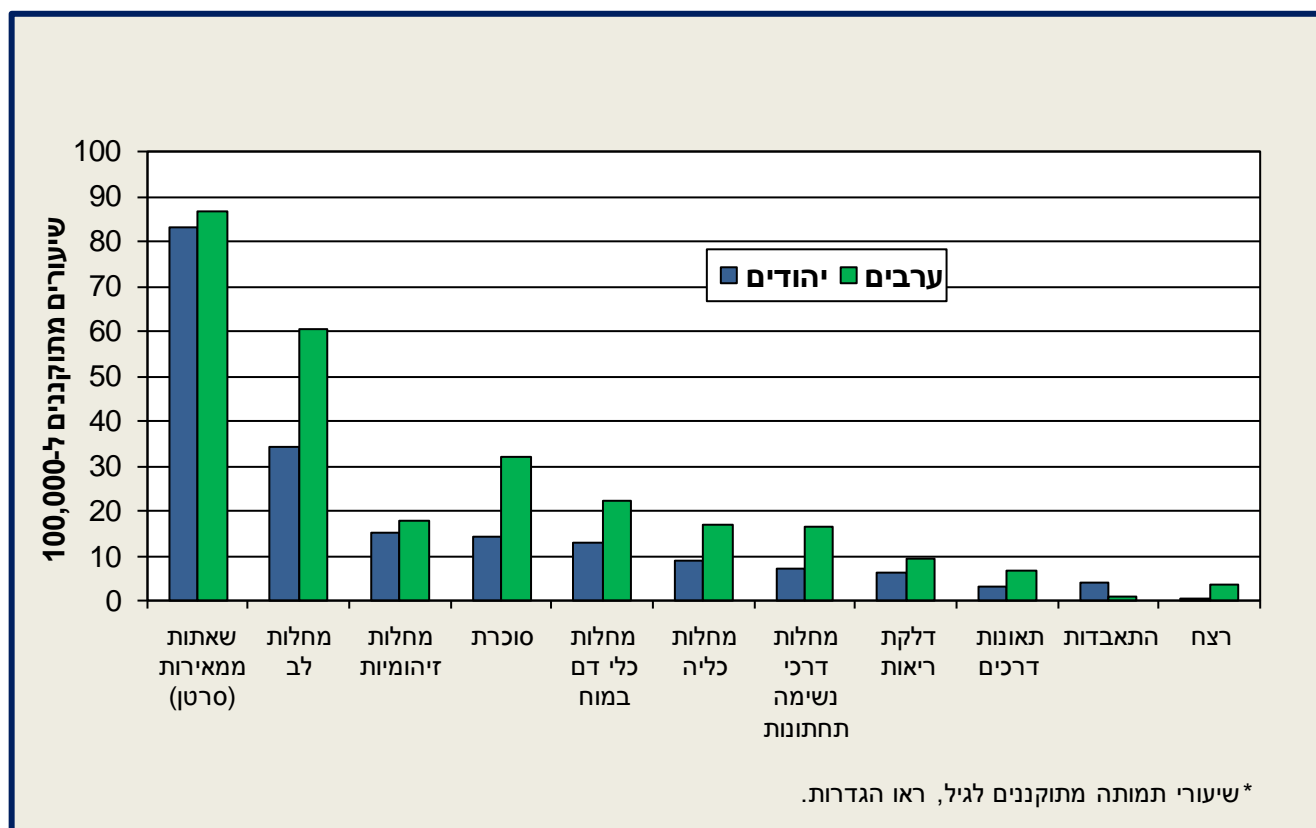
לוח ב - התפלגות סיבות המוות בישראל בקרב יהודים וערבים (אחוזים), 2015

אחוז מכלל הפטירות ערבים	אחוז מכלל הפטירות יהודים	סיבת המוות
21.1	25.3	שאתות ממאירות
14.3	14.6	מחלות לב
4.3	6.0	מחלות זיהומיות
5.3	5.6	מחלות של כלי דם במוח
7.5	5.5	סוכרת
4.0	3.9	מחלות כליה
6.4	3.6	כל הסיבות החיצוניות
3.9	3.0	מחלות מערכת הנשימה התחתונה
2.2	2.9	דלקת ריאות
1.6	2.2	יתר לחץ דם
29.4	27.4	כל שאר המחלות
100.0	100.0	סה"כ
5,094	37,626	סה"כ פטירות

שיעור התמותה המתוקנן לגיל בקרב הערבים גבוה פי 1.4 מזה של היהודים. בהשוואת שיעורי התמותה המתוקננים בין יהודים וערבים בסיבות המוות המובילות, עולה כי שיעורי התמותה מסרטן כמעט שווים בשתי

האוכלוסיות שיעורי התמותה המתוקננים מסוכרת וממחלות כרוניות של דרכי נשימה תחתונות גבוהים בקרב הערבים פי 2.2 לעומת היהודים. שיעור התמותה ממחלות כליה, ממחלות לב, ממחלות כלי דם במוח ומכל הסיבות החיצוניות גבוהים בקרב ערבים לעומת היהודים (פי 1.9, 1.8, 1.7 ו-1.4 בהתאמה). מכלל הסיבות החיצוניות ההבדלים הגדולים ביותר בין יהודים וערבים הם בתאונות דרכים, התאבדויות ורצח. שיעור התמותה המתוקנן מתאונות דרכים גבוה בקרב הערבים - פי 2.1 לעומת היהודים וברצח - פי 6.8 לעומת יהודים. לעומת זאת, בהתאבדויות השיעור המתוקנן גבוה בקרב היהודים פי 3.7 לעומת הערבים.

תרשים 3 - שיעורי תמותה מתוקננים לגיל², לפי סיבות מוות נבחרות וקבוצת אוכלוסייה, 2015

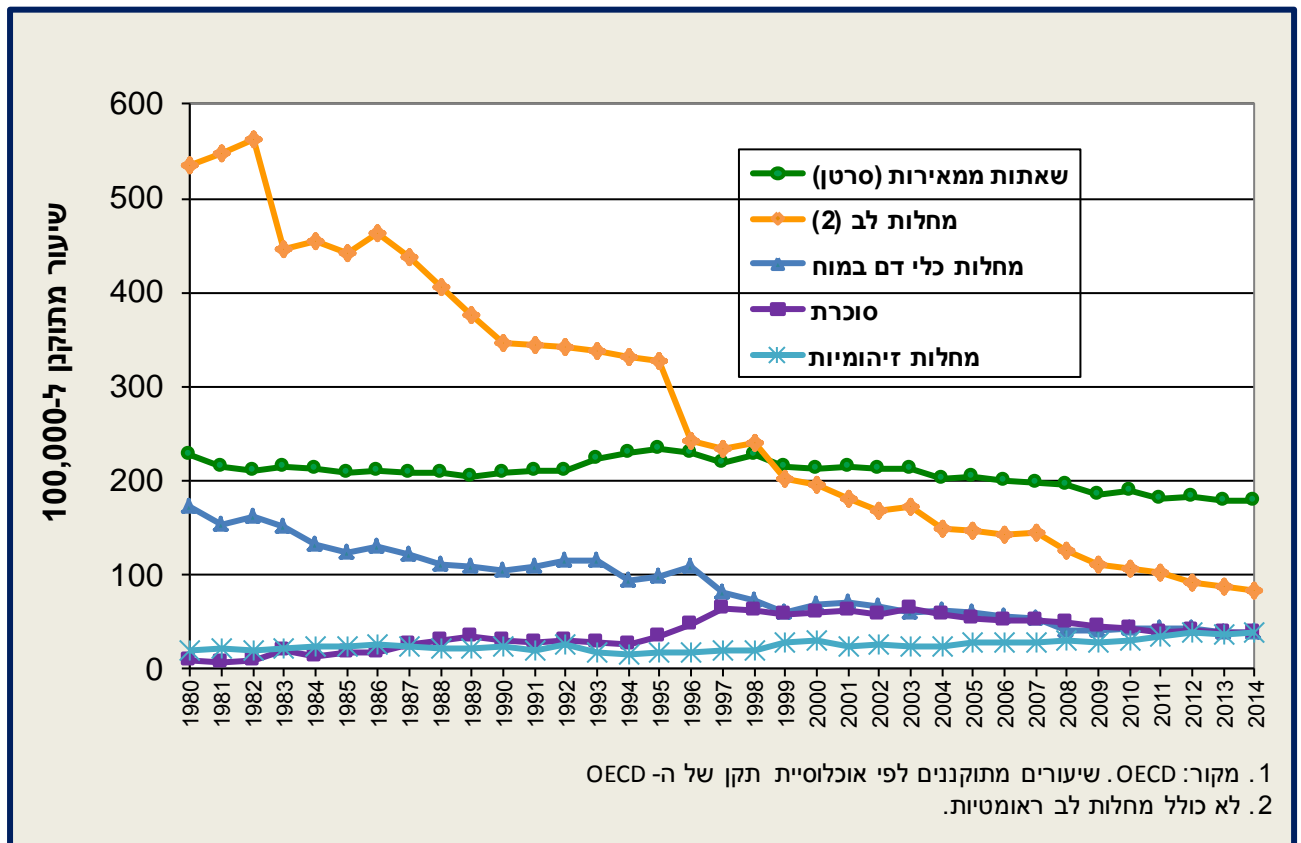

התפלגות סיבות המוות ב-2015 דומה להתפלגות ב-2014, בהבדלים קטנים אשר ברובם מהווים המשך למגמות הרב-שנתיות בסיבות המוות בישראל.

מתחילת שנות השמונים של המאה העשרים חלה ירידה גדולה בשיעורי התמותה ממחלות לב, בדומה לירידה הנצפית בעולם המערבי. בשיעורי הפטירה מסרטן נמצאה תנודתיות לאורך השנים, אך המגמה הכללית היא של ירידה מתונה מאוד. כתוצאה מכך, בסוף שנות התשעים חל היפוך בסיבות המוות המובילות - שאתות ממאירות (סרטן) הפכו להיות סיבת המוות העיקרית ולאחר מכן מחלות לב.

שיעורי התמותה ממחלות זיהומיות עלו בעיקר בעשור האחרון, ומחלות אלה הפכו לגורם התמותה השלישי בשכיחותו בשנת 2015, מעט לפני סוכרת. סיבת המוות העיקרית מקבוצת המחלות הזיהומיות היא אלח דם (ספטיסמיה), ובעשור האחרון היא מהווה 80% מכלל המחלות הזיהומיות הגורמות למוות. שיעורי הפטירה מסוכרת עלו במהלך השנים, והיא הפכה לגורם הפטירה הרביעי בשכיחותו, מעט לפני מחלות כלי דם במוח. כמו במחלות לב, גם בשיעורי התמותה ממחלות כלי דם במוח חלה ירידה גדולה בעשורים האחרונים, ירידה שהחלה בתחילת שנות השבעים.

תרשים 4 - שיעורים מתוקננים לגיל³ של סיבות המוות המובילות, 2014-1980

בהשוואה בין-לאומית עם מדינות ה-OECD של שיעורי תמותה מתוקננים לגיל⁴ מסיבות המוות המובילות בישראל (2014), שיעורי התמותה מסרטן, ממחלת לב איסכמית וממחלות כלי דם במוח בישראל נמוכים יחסית למרבית מדינות ה-OECD. שיעור התמותה ממחלות זיהומיות, מסוכרת וממחלות כליה גבוהים מאוד יחסית למדינות ה-OECD. במחלות זיהומיות שיעורי התמותה הם הגבוהים ביותר מבין מדינות ה-OECD, ומסוכרת רק בטורקיה ובמקסיקו השיעור גבוה יותר.

שיעורי התמותה מסיבות חיצוניות נמוכים מאוד יחסית למדינות ה-OECD. מבין הסיבות החיצוניות, גם שיעור התמותה מהתאבדות נמוכים מאוד בישראל יחסית למדינות ה-OECD. בקרב **גברים**, שיעור התמותה מסרטן נמוך מאוד יחסית למרבית מדינות ה-OECD (לוח ג). שיעור התמותה מסרטן קנה הנשימה, הסמפונות והריאה שהוא השכיח ביותר בקרב הגברים הישראליים, נמוך יחסית לשיעור בקרב הגברים במרבית מדינות ה-OECD.

בקרב **נשים**, שיעור התמותה המתוקנן לגיל מסרטן קרוב למרכז הדירוג של מדינות ה-OECD (לוח ד). שיעור התמותה מסרטן השד הוא מהגבוהים בקרב מדינות ה-OECD. שיעור התמותה מסרטן קנה הנשימה, הסמפונות והריאה, ושיעור התמותה מסרטן המעי הגס קרובים למרכז הדירוג לעומת הגברים שמדורגים נמוך יותר.

⁴ שיעורים מתוקננים לפי אוכלוסיית התקן של ה-OECD.

לוח ג - סיבות מוות מובילות בקרב גברים במדינות ה-OECD, שיעור מתוקן לגיל ל-100,000, 2012-2014

סוכרת		מחלות זיהומיות		מחלת לב איסכמית		שאתות ממירות	
8.4	יפן	5.3	פינלנד	48.8	קוראה*	138.0	מקסיקו
9.1	הממלכה המאוחדת*	6.6	פולין	49.4	יפן	211.7	ישראל
9.3	אסטוניה	7.2	אירלנד*	60.4	צרפת*	226.5	פינלנד
9.7	פינלנד	7.7	סלובניה	68.4	הולנד	228.9	שוודיה
11.9	בלגייה	7.9	ניו זילנד**	76.0	פורטוגל	234.7	ארצות הברית
13.0	יוון	8.3	סלובקיה	78.3	ספרד	234.8	שווייץ*
13.1	איסלנד	8.5	אוסטרייה	80.0	בלגייה	239.7	אוסטרליה
13.3	נורווגיה	8.5	הונגריה	82.7	דנמרק	244.9	איסלנד
13.5	סלובניה	8.5	איסלנד	83.8	ישראל	249.2	נורווגיה
16.0	שווייץ*	9.0	שווייץ*	89.2	צ'ילה	251.2	טורקיה*
16.3	הולנד	9.2	הממלכה המאוחדת*	90.1	לוקסמבורג	252.1	צ'ילה
16.9	צרפת*	10.9	אסטוניה	97.2	נורווגיה	254.1	קנדה**
16.9	ספרד	11.3	לוקסמבורג	108.3	שווייץ*	255.3	ניו זילנד**
19.3	פולין	13.3	ספרד	110.6	סלובניה	255.9	יפן
19.3	סלובקיה	13.9	אוסטרליה	110.8	אוסטרליה	256.8	אוסטרייה
19.8	שוודיה	14.5	יפן	114.2	איטליה**	264.7	גרמניה
21.7	לטביה	15.0	דנמרק	116.0	יוון	273.5	בלגייה
21.8	אירלנד*	15.9	צרפת*	125.9	קנדה**	274.5	ספרד
21.9	אוסטרליה	18.1	קנדה**	134.0	שוודיה	274.9	הממלכה המאוחדת*
22.2	גרמניה	18.4	איטליה**	138.2	הממלכה המאוחדת*	277.1	יוון
23.0	לוקסמבורג	18.5	טורקיה*	138.5	פולין	280.2	לוקסמבורג
23.3	ניו זילנד**	18.7	גרמניה	146.0	גרמניה	281.7	אירלנד*
24.1	קנדה**	18.7	נורווגיה	147.4	איסלנד	281.9	צרפת*
26.1	הונגריה	19.2	צ'כיה	156.2	ארצות הברית	283.6	פורטוגל
27.0	דנמרק	19.8	לטביה	166.8	ניו זילנד**	284.2	קוראה*
27.4	איטליה**	20.3	הולנד	174.1	אוסטרייה	284.5	דנמרק
30.0	ארצות הברית	20.6	שוודיה	174.8	אירלנד*	289.9	איטליה**
33.9	פורטוגל	21.2	בלגייה	179.3	מקסיקו	297.7	הולנד
34.2	אוסטרייה	22.1	פורטוגל	190.8	טורקיה*	307.0	צ'כיה
35.4	קוראה*	22.9	יוון	207.4	פינלנד	330.1	סלובניה
36.2	צ'כיה	24.4	צ'ילה	299.3	צ'כיה	338.8	פולין
38.8	צ'ילה	24.7	קוראה*	301.2	אסטוניה	368.7	סלובקיה
39.8	טורקיה*	25.4	מקסיקו	359.9	סלובקיה	375.4	אסטוניה
43.0	ישראל	25.8	ארצות הברית	372.5	הונגריה	383.3	לטביה
154.8	מקסיקו	44.5	ישראל	456.5	לטביה	392.0	הונגריה

* נתונים משנת 2013 ** נתונים משנת 2012

לוח ד - סיבות מוות מובילות בקרב נשים במדינות ה-OECD, שיעור מתוקן לגיל ל-100,000, 2012-2014

סוכרת		מחלות זיהומיות		מחלת לב איסכמית		שאתות ממאירות	
4.5	יפן	3.5	פולין	22.2	יפן	107.4	טורקיה*
5.6	פינלנד	4.1	פינלנד	24.4	צרפת*	113.1	מקסיקו
6.1	איסלנד	4.9	סלובניה	30.0	קוראה*	118.9	קוראה*
6.9	הממלכה המאוחדת*	5.4	אוסטריה	33.0	הולנד	129.5	יפן
8.9	נורווגיה	5.8	אירלנד*	33.8	ספרד	131.0	ספרד
9.1	אסטוניה	6.4	הונגריה	34.3	לוקסמבורג	140.5	פורטוגל
9.1	יוון	6.5	אסטוניה	35.6	בלגיה	141.5	יוון
9.5	בלגיה	6.6	סלובקיה	38.4	פורטוגל	145.3	שווייץ*
10.0	סלובניה	7.1	ניו זילנד**	41.5	דנמרק	145.9	פינלנד
10.5	צרפת*	7.1	שווייץ*	43.6	צ'ילה	148.4	צרפת*
11.1	שווייץ*	7.9	הממלכה המאוחדת*	48.3	ישראל	154.9	לוקסמבורג
11.4	שוודיה	8.5	לטביה	50.7	סלובניה	155.7	אוסטרליה
11.8	אירלנד*	8.5	לוקסמבורג	51.6	נורווגיה	162.0	ישראל
13.0	לוקסמבורג	8.9	ספרד	52.6	יוון	163.2	ארצות הברית
13.5	הולנד	9.6	יפן	56.0	שווייץ*	163.3	איטליה**
13.7	ספרד	9.8	אוסטרליה	62.6	איטליה**	164.2	בלגיה
14.5	דנמרק	10.3	צרפת*	63.8	אוסטרליה	166.5	גרמניה
15.3	פולין	10.4	איסלנד	66.3	הממלכה המאוחדת*	167.0	אוסטריה
15.7	קנדה**	12.1	איטליה**	66.8	קנדה**	168.3	צ'ילה
15.8	אוסטרליה	12.4	טורקיה*	69.2	פולין	168.3	שוודיה
16.1	ניו זילנד**	12.5	פורטוגל	70.5	איסלנד	171.6	נורווגיה
16.4	סלובקיה	12.9	צ'כיה	71.2	שוודיה	175.9	לטביה
17.4	גרמניה	13.1	דנמרק	76.4	גרמניה	176.1	אסטוניה
18.9	לטביה	13.7	גרמניה	80.8	ארצות הברית	178.7	סלובניה
19.6	ארצות הברית	13.7	שוודיה	88.9	אירלנד*	179.2	צ'כיה
19.9	הונגריה	14.2	קנדה**	97.2	ניו זילנד**	179.9	איסלנד
21.7	איטליה**	14.2	נורווגיה	100.0	אוסטריה	180.7	קנדה**
24.4	קוראה*	14.4	קוראה*	103.0	פינלנד	184.0	ניו זילנד**
24.6	אוסטריה	14.5	הולנד	110.9	טורקיה*	187.9	פולין
27.2	צ'כיה	14.8	צ'ילה	116.2	מקסיקו	193.1	הממלכה המאוחדת*
28.1	פורטוגל	15.2	בלגיה	159.4	אסטוניה	193.2	סלובקיה
30.6	צ'ילה	16.3	מקסיקו	191.7	צ'כיה	197.3	הולנד
36.3	ישראל	18.9	ארצות הברית	240.8	הונגריה	199.5	אירלנד*
43.3	טורקיה*	21.4	יוון	244.2	סלובקיה	205.7	דנמרק
142.4	מקסיקו	33.7	ישראל	253.1	לטביה	221.3	הונגריה

* נתונים משנת 2013 ** נתונים משנת 2012